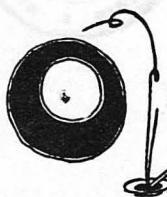

ΓΑΛΛΙΚΗ ΔΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Η. - J. MAGOG

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΝΤΟΜΙΝΟ

ΤΑΝ ο ζωγράφος Πέτρος Τελιόλ έμαθε πώς ο πατέρας του, πλοίαρχος του πολεμικού ναυτικού, είχε φτάει στην Τουλώνα, επιστρέφοντας από την 'Ινδοκίνα, πήρε άμεσα το τραίνο από το Παρίσι κ' έτρεξε να τον συναντήσει. 'Αγαπούσε τον πατέρα του, έναν άνδρα νέο σχετικώς, ακόμα και με κατάμαυρα μαλλιά. Τού έλεγε όλα τα μυστικά του και τού ζητούσε την γνώμη του για όλα τα σοβαρά ζητήματα που τον απασχολούσαν.

Ήρθε τον πατέρα του στο σπίτι ενός συγγενούς τους, στο όποιο έμενε συνήθως όταν διατελούσε με άδεια. 'Υστερ' από τις πρώτες διαχύσεις και άφοδ' ο πατέρας πληροφορήθηκε με χαρά και περηφάνεια τους καλλιτεχνικούς θριάμβους του γιού του, τον ρώτησε χαμογελώντας:

— Δέν μου λές τώρα, Πέτρο, δέν άρχισες να νοιώθεις τή μοιάζιά σου να σέ θαρραίνει;

— Γί θελες να πής, πατέρα;

— Θέλω να πώ, παιδί μου, ότι έγω παιτρεύτηκα στην ηλικία σου, είκοσι τεσσάρων χρόνων παλληκάρη, και δέν μετανόησα διόλου για τήν απόφασί μου αυτή... Θά ήθελα, λοιπόν, να σ' έβλεπα και σένα παιτρεμένο...για να είμαι θέβαιος ότι δέν θά σέ άπειλή καμιά από τις νεανικές τρέλλες, που καταστρέφουν συχνά τή ζωή τού ανθρώπου...

— Μήπως έχεις να μοδ προτείεις καμιά νύφη; ρώτησε γελώντας ο Πέτρος.

— Κατάλαδες άμέσως που θέλω να καταλήξω... Σου θρήκα, πράγματι, μιά νύφη νέα, ώραία, στολισμένη μ' όλα τά χαρίσματα... Τήν λένε Ζάν Τελιόλ...

— 'Η εαδέλφη μου!... φώναξε ο Πέτρος. Θυμάμαι ότι μοδ τήν είχες συστήσει πριν από τέσσερα χρόνια, μόλις θγήκε από τό οικοτροφείο. Δέν έχω συγκρατήσει στή μνήμη μου τά γαρκτηριστικά της, αλλά μοδ έκανε καλή εντύπωσι... Τί γίνεται τώρα;

— Έχει μιά θεσί και κερδίζει μόνη της όσα χρήματα της χρειάζονται για να ζήση... Μπορώ να σου έγγυηθώ ότι εινε από τά απανια κορίτσια...

— Φαικά θά έκθειάσης τήν άναψιά και θαφατιστικά σου... 'Ο μολογώ, όμως, ότι τότε που τήν είδα δέν ένοιωσα γι' αυτήν κερσυνόόλο έρωτα...

— Τήν έποχη εκείνη ήσουν είκοσι χρόνων και κείνη δεκάξη... — Ναί, μά, έκτός απ' αυτό, πρέπει να σου εξομολογηθώ ότι θρήκα κιόλας τή μνηστή μου...

— Αφοδ εινε έτσι, τό πράγμα διαφέρει...

— Σέ περίμενα, πατέρα, να γυρίσης από τήν 'Ινδοκίνα για να σου τά πώ όλα... 'Η στιγμή εινε τώρα πολύ κατάλληλη. Κάθως καλύτερα στην πολυθρόνα σου και άκουσε με... Πρώτα απ' όλα, πρέπει να σου πώ, ότι ή μνηστή μου...δέν τήν ξέρω ούτε στο πρόσωπό!...

— Τί έκανε λέει; φώναξε ο πλοίαρχος Τελιόλ. Εινε, λοιπόν, πλάσμα της φαντασίας σου; 'Αχ! έσεις οι καλλιτέχνη! Διαρκώς κυνηγάτε τις χίμαρες!

— 'Οχι, όχι, πατέρα... 'Η κοπέλλα αυτή υπάρχει πραγματικά...

— Αρχίζω να μη σέ καταλαβαίνω, παιδί μου...

— Θυμάσαι μιά μεγάλη φιλονθρωπική γιορτή που έγινε στο δημαρχείο της Τουλώνας, ύπερ των άπόρων φαρμάδων; Τήν έποχη περίπου εκείνη μοδ είχες συστήσει τή Ζάν... 'Ε, λοιπόν, κατά τή διάρκεια της γιορτής αυτής, στην όποία είχα πάει μόνος μου, γνωρίστηκα με τή μνηστή μου... Φορούσε άσπρο ντόμινο και δελουδένια μάσκα. 'Ενας μουζικός τήν συνάδευε... 'Όταν τήν παρακάλεσα να χορέψη μαζί μου κι' αυτή κούνησε καταφατικά τό κεφάλι της, μοδ φάηκε πως ήμουδ ο πιο εύτυχιμένος άνθρωπος τού κόσμου... Καί από τή στιγμή μοδ άρχισα να τήν σφιγγω έλαφρά στην άγκαλιά μου, νόμισα πως θά λιποθυμήσω από τή χαρά μου... Μονάχα τά μάτια της έβλεπα...μά ή λάμψη τους μ' έκανε να αισθανώμαι δυνατή ζάλη... 'Α! όσα χρόνια και άν περάσουν, θά μπορέσω ν' αναγνωρίσω τά μάτια αυτά ανάμεσα σε χίλια άλλα...

— Όστε μονάχα τά μάτια της είδες... ψιθύρισε ο πατέρας του, ζώνοντας τό πηροδι του με ύφος ανθρώπου που προσπαθεί να θυμηθί κάτι. Καί ο μουζικός που τήν συνάδευε, ποιος ήταν;

— Ο πατέρας της Ισας...

— Πισανόν και ο σούζυγός της!

— 'Α! όχι! φώναξε ο Πέτρος. 'Από τόν τρόπο που μιλούσατε, κατάλαβα πως δέν μπορούσε να εινε σούζυγός της...

— Έρεεις τουλάχιστον τ' ένοιαί της;

— 'Οχι... 'Όστόσο, όταν τελείωσε ή γιορτή, θρήκα τήν εύκαιρία να πλησιάσω τήν άγνωστη, σε μιά στιγμή που ήταν μόνη, και να τής πώ τί αισθανόμουν γι' αυτήν. Τότε εκείνη μοδ ψιθύρισε μιά μονάχα λέξη:

«'Ελπιζετε!»

Τό πρόσωπο τού κ. Τελιόλ φωτίστηκε από ένα πονηρό χαμόγελο. Μά ο Πέτρος δέν τό πρόσεξε, από τήν γλυκειά ταραχή που δέν κατείχε με τήν άναίσιμια της άγνωστης κοπέλλας.

— Καί από τότε δέν έμαθες τί άπέμεινε τό ντόμιμό σου; ρώτησε σε λίγο ο πλοίαρχος τό γιού του.

— Ω! μοδ έστειλε πολλά γράμματα, ψιθύρισε ο Πέτρος. Στα γράμματα αυτά, που έχουν τήν σφραγίδα τού Ταχυδρομείου της Σαϊγκών, ύπογράφεται πάντοτε «'Ασπρο Ντόμινο». Μιά μέρα, μοδ έστειλε και μιά κάρτα, που εικονίζει τόν ήρωισμό μιας Γαλλίδας δασκαλίτσας, ή όποία υπεράσπισε με κίνδυνο της ζωής της τούς μικρούς μαθητές της από μιά έπίθεση φανατικών ίθαγενών... 'Από τή σκηνή αυτή, πήρα τό θέμα τού πρώτου μου μεγάλου πίνακος, που θραβεύτηκε στην 'Εκθεσι... Τό 'Ασπρο Ντόμινο έγινε άφορη μ' άποκρίτση τή δόξα! Καί από τότε, έργάζομαι έντατικά για να γίνω περισσότερο άξιος αυτής της κοπέλλας, που δέν τήν έχω έψη ακόμα στο πρόσωπο...

— Μοδ φαίνεται, παιδί μου, έπε χαμογελώντας ο πλοίαρχος, ότι είσαι έρωτευμένος με μιά σκιά!...

— Ισως!... Μά δέν θά πάω ποτέ ν' άγαπώ αυτή τή σκιά! — Θά ξαναμιλήσομε γι' αυτήν τήν ύπόθεσι... 'Α! καλά που τό θυμήθηκα: ή θεά σου, ή κυρία ντε Περασά, δίνει άπόψε στο σπίτι τήν ένα χορό μεταμφιεσμένων... Μ' έχει προσκαλέσει από τούς πρώτους... Πρέπει νάρθης και σέ, να ξεσκάσης λιγάκι...

— Καλά, θάρθω... ψιθύρισε άνόρηχτα ο Πέτρος.

— Καί νάρθης μεταμφιεσμένος...

Στις δέκα τό θράδυ, ο Πέτρος Τελιόλ παρουσιάζοτανε στο σπίτι της θείας του, μεταμφιεσμένος σε ταυρομάχο.

Μόλις έκανε μερικά βήματα στο μεγάλο σαλόνι, που ήταν γεμάτο μεταμφιεσμένους και που ανιταλούσε από άσημένα γέλια και από τούς ήχους της μουσικής, στάθηκε ξαφνικά άκίνητος στη θεσί του, νοιώθοντας κάτι σαν λιγγω.

Σέ μιά γωνιά τού σαλονιού, είδε τό 'Ασπρο Ντόμινο!... 'Ενας μουζικός συνάδευε και πάλι τήν κοπέλλα... Ναί, δέν τού έμενε καμιά άμφιβολία τό Πέτρος πως ήταν τό ίδιο ντόμινο.

Τό πρόσωπο τού κ. Τελιόλ φωτίστηκε από ένα πονηρό χαμόγελο...

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

ΤΙ ΕΙΝΕ Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΖΩΗ

*Ας υποθέσουμε ότι ένας άνθρωπος ύγιης, εύρωστος, φιλόπονος, συμπληρώνει τη στιγμή αυτή 72 έτων ηλικία και πεθαίνει του, καθ' όλο το χρονικό διάστημα της ζωής του:

*Ας δούμε τόν ύπνο, πρώτα. Στό ήμερονύχτιο, ό κανονικός ύπνος είνε όκταώρου διάρκειας. Άμέσως-άμέσως λοιπόν, ό άνθρωπος αυτός άπ' τά 72 χρόνια του τά 24 τά πέρασε ζαπλωμένος στέ κρεβάτι, βλέποντας όνειρα τερπνά ή άσχημα κατά τις περιπτώσεις!...

Μά για κάλοσκεφθήτε τό λιγάκι! Εικοσιτέσσερα δόλοκληρα χρόνια ύπνος! Είνε αφάνταστο και όμως άληθινό.

Τώρα λογαριάστε και πόσες ώρες τό χρόνο ζοθεύει νά ντυθώ και νά ζεντυθώ, νά φάω, νά ζυρισθώ, νά διασκεδάζω και νά μελαγχολώ άπό τη θομία της...λατρευτής του, και θά δήτε, ότι στες 8 ώρες τού ύπνου πρέπει νά προσθέσετε άλλες τόσες άκόμη πού μάς άπορροφούν τά τερπνά αυτά πράγματα!...

*Έχουμε λοιπόν ως τώρα 48 χρόνια άπ' τά 72 της ζωής μας, τά όποια γοαρμίζουμε για όλες αυτές τις άπασχολήσεις μας. Μάς μένει τώρα ένα κανονικό 8ωρο κάθε ήμερονύχτιο, τό όποιο πρέπει νά αφιερώσουμε στην εργασία μας. Άφαιρέστε από αυτό τις Κυριακές, τις γιορτές, τις άδιαθεσίες, τις άρρώστιας,—ό Θεός νά μάς έχη γερούς-τίς...άπεργίες (!), τις άνορεξίες μας, τις τεμπελιές μας, τό χάσιμο τών «πταμένων μωρών», τή χάρτινα κοκροράκια και τις χάρτινες θορκούλες, πού μάς άπασχολούν κατά την ώρα της δουλειάς μας, και θά δήτε πόσο λίγες ώρες μάς μένουν πραγματικά για μία οσοβαρή και προεκτική εργασία!...

*Αφαιρέστε άκόμη και τά 7 πρώτα παιδικά χρόνια μας, στά όποια είμαστε φυσικά άνίκανοι για κάθε οσοβαρή...εργασία. Άφαιρέστε επίσης—άν θέλετε, έννοείται—και 2-3 άπ' τά τελευταία μας χρόνια, κατά τά όποια, καθώς λένε οι μοχθηροί...ξαναωραίνουμε, για νά δήτε ότι επί 72 έτων, μόλις 5 έως 6 χρόνια μάς μένουν για μία πραγματική, προεκτική ή και σοβαρή δουλειά!...

Και όμως... Στό ελάχιστο αυτό διάστημα της πραγματικά έννεργητικής ζωής του, πόσα και πόσα θαυμάσια δέν κατώρθωσε ό άνθρωπος νά ανακαλύψη! Και πόσο άκόμη θά είχε αλλάξει έντελώς ή όψι των συνθηκών τού θίου μας, άν κόθασε ώρες άπ' τήν άσκοπη χρονοτρίβη και τις αφιερώμας στην άγία εργασία και στην άνεκτίμητη μελέτη...

Μέ τη διαφορά, πώς ή νέα είχε ψηλώσει λίγο.
 *Ο Πέτρος συνήρηε, τέλος, από την ταραχή του και πλησίασε τό νότιμο. Για καλή του τύχη, ό μουζικός άπομακρύνθηκε έκείνη τη στιγμή. *Ο ζωγράφος υπήλθε μπρός στη νέα, έβγαλε τή μάσκα του και είπε με φωνή άλλάγματος άπό την συγκίνηση.
 —Σας ξαναθρίσκα, έπιτέλους! Είχα πάντα την έλπίδα, ότι θά σάς ξανάθρίσκα!... *Ενα θράδυ, πριν από τέσσερα χρόνια, πού ήρπυτε την καρδιά μου και τώρα πού σάς βλέπω μού την ξαναδίνετε!...

—Μ' άναγνωρίσατε, λοιπόν; ρώτησε ή κοπέλλα με όλοφάναρη χάρα.

—Άπό την πρώτη στιγμή πού σάς είδα... Μά πώς θρεθήκατε πάλι έδω;...

—Επίστρεψα χτές άπό την Ίνδοκίνα... Τό κλίμα δεν με σήκωνε και ζήτησα νά με μεταθέσουν έδω...

—Θεέ μου! τραύλισε ό Πέτρος. Μήπως είστε σεις ή ήρωική δασκάλοισα...

—Ά! όχι δά και τόσο ήρωική! Τόν δέικοψε κείνη γελώντας.
 *Έκανα άπλάς τό καθήκον μου...

Τη στιγμή κείνη τούς πλησίασε ό μουζικός. *Ο Πέτρος θυμήθηκε τότε τά λόγια τού πατέρα του κ' έννοιως για πρώτη φορά στη ζωή του τά φειδια της ζήλειας νά δαγκώνουν τήν καρδιά του... Ποιός ήταν άραγε ό μουζικός αυτός; Μήπως ήταν ό σύζυγος τού *Άσπρου Ντόμινο;

—Ποιός είνε ό άνθρωπος αυτός; ρώτησε τη νέα, μ' άπότομο ύφος. Τόν είδα νά σάς συνοδεύη και τήν περασμένη φορά.

Τό *Άσπρο Ντόμινο άρχισε νά γελάει.

—Δέν τόν έξερετε; ρώτησε.

—Όχι θέσια!

—Και θά θέλατε νά τόν γνώρισετε;

—Και πολύ μάλιστα...

Τό *Άσπρο Ντόμινο σοβαρεύτηκε. *Εβείξε τόν μουζικό και είπε:

—Νά σάς τόν συστήσω. *Ο θεός μου, ό κύριος Τελιόλ, πλοίαρχος τού πολεμικού ναυτικού!

...Και συγχρόνως ή Ζάν, ή έξαδέλφη τού Πέτρο, αυτή πού ήθελε ό πατέρας του νά τού δώσει γυναίκα, έβγαζε τή μάσκα από τό πρόσωπό της!...

J. H. MAGOG

ΤΑ ΣΠΑΝΙΑ ΚΑΙ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΑ

ΣΕΡΒΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

(Μετάφρασις ΑΧΙΛ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ)
 Β'.

«Ποιές ρεματιές πέρασατε, ποιούς κάμπους και ποιά ράχη; Μην έρχεστ' άπ' τόν πόλεμο, άπ' τήν μεγάλη μάχη; Δύο δυνατά στρατεύματα έχθρες έκτυπήθηκαν; Για πέστε, ποιό ένίκησαν;» Κι' αυτοί άποκρίθησαν: —«Έυγενικιά βασίλισσα Μηλίτσα τού Λάζαρου. *Από τόν κάμπο ήλθαμε τ' *Αμσέλου και τού Χάρου. Πόλεμος έγινε εκεί έχθρες πολύ μεγάλες. Οι άρχηγοί έπέσανε κι' ό ένας και ό άλλος.

*Από τά δύο μέρη! *Ολίγους Τούρκους άφησε τού Σέρβου τό μαχαίρι. Μά κι' όλ' οι Σέρβοι πέσανε... Και όσοι ζούν άκόμα, *Έχουν στό δρόμο τήν ψυχή και τό κορμί στό χώμα... Τραπέζι είχε σήμερα ό Χάρος στη γενειά του. Γι' αυτό μεγαλώσαμε τά νύχια, τά φτερά μας. Αίμα μάς φίλεψε πολύ και σάρκ' άνδριωμένην. Κι' αλλάξαμε τή φορεσιά μ' αυτή τή ματωμένη!... Τήν ώρα *κείνη πρόβαλε εκεί ό Μιλοντίνος. *Ο πιστεμένος δούλος της, κατάγλωμος σάν κρινός. Σπασμένο με τ' άριστερο κρατούσε τό δεξί του. Κ' αίμα γεμάτα, τ' όλογο, τά ρούχα, τ' άρματά του.» —*Πές μου, είτε ή βασίλισσα, και έτρέφε κοντά τού *Ο Λάζαρου μου έπαισε με πρόδοσία στη μάχη;

*Αλήθεια με τό αίμα του; *Αμσέλο πως έθράχη; Κ' έκείνος άπεκρίθηκε: —*Βοήθησέ με πρώτα. *Απ' τ' όλογο νά κατεώ και σάν κατεώ ρώτα. Στό μέτωπό μου με νερό δροσάτο ράντισέ με. Και με τή χάρι τού κρασιού κομμάτι στήριξέ με... *Έχει τό αίμα μου φωτιά και γαύγισμα πολέμου... Και είπε σάν συνέφερε: —*Αχ, πές μου τώρα, πές μου, Γιάδ έπαισεν ό δυνατός ό Λάζαρος; Κι' ό γέρος *Ο σεβαστός πατέρας μου *Ιούγκος; σέ ποίο μέρος Τά άσημίνα του μαλλιά τ' άγέρι άνευίξει; Και τά ένιά τ' αέλιγια μου δλα έπέσαν, δλα; Ούτ' ένα, ούτ' ό Βόισκος τό φως δέν άντικρύζει; Κείνα τά μάτια έκλεισαν τά δυό τ' άκτινοβόλα;

Και μία στιγμή έστάθηκε άπό τό καρδιοχτύπι και είπε πάλι έπαισε και ό Μιλόσχη; λείπει και τό μονάκριβο παιδί τού Βήνου στο σκοτάδι; Κι' ό Βούκης πούλεγα γιαμπρό ταξείδεσε στόν *Αδη; Κι' ό Μιλοντίνος με φωνή της είπε πικραμένα: —*Όλοι αυτοί, βασίλισσα, κοιούνται πεθαμένοι... *Η μαύρη γη έθούλιασε άπ' τών κορμιών τό θάρος... *Έκει πού κρυφοκότωσε τό Λάζαρο ό Χάρος, *Από τό αίμα πώχισε τό χώμα ζυμώθη.

Κι' από κομμάτια κοιτανιών ψηλός σωρός σηκώθη... τούς μπροστινούς ό γέροντας *Ιούγκος ώδηγούσε, Μ' από τούς πρώτους έπαισε εκεί πού πολεμούσε... Γύρω-τριγύρω τά ένιά παιδιά του εκεί πέρα, *Όσάν όχύρωμα τιμής κυκλώνουν τόν πατέρα. *Ο Βόισκος άπ' τά ένιά άδέλφια άκόμη ζούσε. Δρεπάνι Χάρου για άσπαθί στό χέρι τού κρατούσε, τούς Τούρκους κατασκόρπιζε κι' έρριγιε στό σκοτάδι, *Όσάν γεράκι άγριο περιστεριών κοπάδι. Δείχνει τόν τόπο πού ό γιος τού Βάνου έξαπλώθη. Σωρός κορμιών... ό δυνατός Μιλόσχη έσκοτώθη. *Υστερινός, εις τό θολό ποτάμι, τήν Σμυτσα. Τόν κρότο δέν τόν άκουσε, βασίλισσα Μηλίτσα. Πού έγινε σάν έπαισε τόν Σέρβον τού λιοντάρι; Τού ποταμού έσκέπασε τις όχθες με κουφάρι.

Και σάρκα Γενιτάσου Μέρα σ' εκείνους θρίσκαται πού φίλεψε τού Χάρου, Κι' ό άγριος Σουλτάν Μουράτ, άκέφαλος στη σκίνη, Δόξα Θεού τόν ήρωα Μιλόσχη νά χρυσώνη. Κι' εκείνους όπου κείνεται όλόγυρα κοντά του! Καρδιάς τραγουδι νά γενή και μάχης τ' όνομά του, Νά τώχη ή παλληκαριά κι' ή ώμορφία στό στόμα. Κι' όσο τού *Αμσέλου θρίσκαται τό ματωμένο χώμα, Μιά στη Σερβία έκκλησιάζ, σπαθί σέ Σέρβου χέρι, Θά τραγουδούν τή δόξα του νέου, παιδιά και γέροι! *Όμως τό Βούκη τό δειλό, τόν άτιμο στρατιώτη, Νά τονέ δέρνη τού Θεού κατάρα τόν προδότη. Γι' αυτόν έχάθ' ό Λάζαρος και τά στρατεύματά του. Κατάρα εις τό λάκκο του, κατάρα στή όνομά του!*

ΑΡΜΕΝΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΑΛΗΘΙΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

(Τού ΝΑΗΑΒΕΤ ΚΟΥΤΣΑΚ)

*Ενα λουλούδι άληθινό κ' έκείνο ήταν για μένα Τό λουλούδο πού στού φειδιού τό στόμα είχε άνθισμένα. Π' από τό φύθο του θεοού δέν τώχ' ένας μυρίσει. Και μόνο ένα Ρωμιόπουλο τολμάει νά τό θέρισι. Τη νεϊότη του ένκινόωμε, παλεύει τό σκοτάδι. Και τό λουλούδι άπ' τού φειδιού τό στόμα ξεριζώνεται.
 Μετάφρ. Γ. ΠΕΡΓΙΛΙΗΤΗ